

Tudós fórum

A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE • 2011

November 3-án Pálinkás József, az MTA elnöke ünnepi köszöntőjével Miskolcon megkezdődött a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozata. A tudományos eseményfolyam vidéki és budapesti programjain az érdeklődők megismerhették a különböző diszciplínák kiválóságainak, a tudomány iránt elkötelezett és a nemzet problémáira fogékony kutatóinak korunk legégetőbb kérdéseire adott válaszait.

PÁLINKÁS JÓZSEF KÖSZÖNTŐJE A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPÉN

– Miskolc, 2011. november 3. –

Manapság hódítanak a „sok az egyben” megoldások. Milyen elbűvölő is egy mozdulattal háromféle összetevőt keverni a kávénkba, többféle hatású adalékot adni a mosóvízhez, vagy sokféleképpen tájékozódni egy alkalma-zással! Kettő, sőt három az egyben: ezt hirdetik a termékekről és ezt ígérik a lehetőségekről...

Tisztelt Rektor Úr!

Tisztelt Professzor Asszonyok és Urak!

Tisztelt Egyetemi Kollégák és Diákok!

Szeretettel köszöntöm a Tudomány Ünnepeinek minden Vendégét!

Azt gondolom, hogy ha eltávolodunk a marketing-ígéretektől, akkor a kettő kevés, s bizony a három sem elég. Mind az életben, mind a tudományban mindent egységben

kell látnunk, az egyensúly és az egész felé törekedve kell gondolkodnunk. Minden hozzájárulásunkkal az együttműködő, egymást erősítő gondolatokat és feladatokat kell szolgálnunk. Mindenhol, de a tudományban mindennél jobban.

Másképpen fogalmazva: meg kell éreznünk a középső szólamot, amelyet egyik kéz sem játszik.

Hiszen a zongorista játékát hallgatva arra gondolunk: vajon melyik kéz játssza a középső szólamot? Vajon hogyan lesz a két kéz által életre hívott hangokból, ott, a két futam találkozásánál zene, miként szólnak az eltérő szólamok sokszínű egyként?

Az a bizonyos középső szólam a találkozás, amely bizonyítja, hogy az eltérő hangzások is az egység, a közös dallam felé törekednek.

Az a bizonyos középső szólam az összhang, amelyben minden különözésnek értelme, feladata és helye lesz. A tudomány ünnepe idén erről az összhangról szól.

Tudom, jól tudom: egy válsággondolattól meggyötört, és a változsfeladattól elfáradt kor nehezen hisz abban, hogy létezik összhang. Hogy a különálló erők tudnak egyként működni, hogy a sokféle figyelem egy irányba tekinthet, hogy a részekből összeáll, és megújul az egész. Ez a kor, a miénk, nehezen bízik már abban, hogy az összhang, ez a gyönyörködtező középső szólam, valójában a jövő hangja, amelynek hívását mindannyian jól halljuk.

Pedig a tudományágak összekapcsolódása, együttműködése, összhangja meghatározó lehet abban, hogy korunk nehézségeire a legjobb válaszok születhessenek. Ezek a válaszok azonban csak a tudomány, a társadalom, a politika és a gazdaság valódi együttműködésében születhetnek meg.

A Magyar Tudomány Ünnepeének idei összhangzatával is az a célunk, hogy Széchenyi István jövőt ígérő akaratát évről évre a tudomány legkiemelkedőbb eredményeinek és legkiválóbb magyar alkotóinak bemutatásával erősítsük és ünnepejük.

Hogy nyilvánvalóvá tegyük a tudomány meghatározó szerepét és felelősségét a társadalom boldogulásában és a gazdaság sikerességében. Hogy felhívjuk a figyelmet a magyar tudomány, a hazai kutatások jelentőségére, eredményeire, tapasztalható és várható társadalmi hatásaira, a kiváló magyar kutatók értéktérmető, kultúrát formáló munkájára. Arra, hogy a tudomány ma az egyik leghitelesebb igazodási pont, és a jövőbe vetett bizalom legfőbb biztosítéka.

Összhangra van szükség. A tudomány világa az inter- és multidiszciplinaritás elveibe rejti ezt az egyszerű és jól hallható szót, ezt az

összetett és nagyon keresett tudást, ezt az egész és egység felé haladást. Az egyéni törekvések közösségként működő műhelyek munkájában válnak sikeressé, a speciális tudások közös ügyekben kapaszkodnak össze, a különféle szakterületek egymást kiegészítve és serkentve munkálkodnak a mindenkit érintő kérdések megválaszolásán.

Összhangra van szükség. A tudomány összehangolja a társadalmat és a gazdaságot, a közjót szolgálva, a közös sikerért dolgozva. A tudomány a hitelesség és a felelősség stratégiai metszéspontja: egyedülálló lehetőség együtt hallani a társadalom és gazdaság sokszor különbözően hangzó érdekeit.

Összhangra van szükség. A tudományban ezúttal az összhangteremtő erőt, az annyira vágyott harmónia bölcsességét ünnepejük. Azt a képességet, amellyel a társadalom, a gazdaság, és a maga számára is együtt hangzó célokot és együttműködő megoldásokat tud előhívni.

A tudomány az egész szemléletének páratlan lehetősége, a sokféleség megértésének lenyűgözően gazdag tárháza. De akkor válik igazán gazdaggá és gazdagítóvá, ha engedi összefonódni a máshová legyökerezett tudásokat, szándékokat és másképpen előrajzolt jövőképeket.

A tudomány a legjobb diplomata, mert közbenjárhat a legfontosabb célok megvalósulásáért, és a legsikeresebb döntéshozó, mert tanácsadóit a legkiválóbb tudósokból választhatja. A tudomány a legmegbízhatóbb tanácsadó, mert javaslatait tényekre és a legszigorúbban ellenőrzött törvényszerűségekre alapozza, és a tudomány a legcsodálatosabb barát, mert elhívása egy életre szólhat.

2011-ben a Tudomány Ünnepe azt az összhangot erősíti, amelyben a tudomány ilyen sokféle szerepben, pontosabban szólam-

ban nyilvánulhat meg. Az összhangot, amelyben a tudományágak összecsengve beszélnek az egészről, amelyben az ország különböző pontjain együtthangzóan állítjuk, hogy feladatunk és felelősségünk van abban, miként formálódik közös jövőnk.

Amikor itt, Miskolcon egy régió történelméről és kilátásairól szól az előadás, akkor voltaképpen az egész ország sorsáról gondolkodhatunk. Amikor Budapesten a változó világról és az útkereső gazdaságról gondolkodunk, akkor egész közösségünk jövőjét mérlegeljük majd. Amikor a pszichológia, a történelem vagy a kémia legújabb kutatásairól hallunk, akkor hétköznapjainkon jár majd az eszünk: a tudomány ünnepe így teremt összhangot a szavak és tettek, a kihívások és eredmények, a kilátások és remények között.

*Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Tudományt Ünneplők!*

Az értékdeficitese, hitelsokkos, illúziókkal és bizalmatlansággal teli világban összhangot ígérni nehezebb, mint első hallásra gondolnánk. De fontosabb, mint első hallásra hinnénk. Az összhangban ott rejlik mindannyiunk értelmet nyert törekvése, a sok az egyben, a **minden** az egyben. A tudomány összhangjában ott van az egész felismerése, a rátalálás az egyensúlyra. Amikor összhangot mondunk, akkor magunkról, a jövőről beszélünk.

És ennél ma nem szabad kevesebbet mondanunk.

Ebben a meggyőződésben kívánok Önöknek örömet a tudomány, gazdaság és társadalom összhangjában, tartalmas élményeket a Tudomány Ünnepen!

KITÜNTETÉSEK

A Magyar Tudomány Ünnepeén számos kutató kapott magas kitüntetést.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége kiemelkedő tudományos életműve elismeréseként **EÖTVÖS JÓZSEF-KOSZORÚVAL** tüntette ki

Báldi Tamást, a földtudományok doktorát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Általános és Történeti Földtani Tanszékének nyugalmazott professzorát a magyarországi harmadidőszaki földtani képződmények földtörténeti jellegének és öslénytani anyagának eredményes feldolgozásáért, széles körű nemzetközi összefogásban született alapvető tanulmányaiért, több évtizedes iskolateremtő tevékenységéért;

Fésüs Lászlót, az MTA doktorát a magyar állattenyésztési tudomány fejlesztéséért, az állattenyésztés gyakorlatában elért kimagasló eredményeiért, a magyar tudományos szakmai érdekek elkötelezett képviselőjéért;

Józan Pétert, az MTA doktorát Magyarország demográfiai viszonyainak interdiszciplináris kutatásában elért, külföldön is elismert eredményeiért, nemzetközi összehasonlításban tájékozódó megalapozó kutatásaiért;